

עין משפט
גו מצוה

כ:

אין דורשין פרק שני חגיגה

מסורת הש"ס

גד א מיי מיי מיי מיי
ממממ ממממ ממממ
הלכה ה'
א ב הלל גמיי מיי
ממממ ממממ ממממ
מממממ א ער הלכה ז
ומממ א ב ער הלכה ז

מוסף רש"י

מאי שנת רישא ומאי
שנת ספמא. הא ק"ל מה
למי דנגע, דקמי טעוין
טהרות, והי לא הוית
ניטו סוף פתומות וכו'
...
ההיא חמי' דורשין

הדרן עלך אין דורשין
הכלי מצרף מה
שבתוכו. טריה לריה
וכו. אולי קודם משל
ואולי קודם משל וכו'
...
כ"ל בתורה וכו' וכו'

רבינו הגאון

ירמיה באומר שבתורה
סדרו המטמא ולא
שבתורה מדר המטמא
...
הדרן עלך אין דורשין
בפרק שני

והתניא וכו'. אלמא אדם משמר מה שביד חברו וכו' כהר"ר
דע"ז (דף סט.) פרש"י גבי מאי שנת רישא ומאי שנת
סיפא דהא (ב) חזי ליה דנגע דקמי טעוין טהרות והי לא נחזית
מיייר שהיו פתומות אלא באולין מיייר בלא חזית אף קשה להר"ר
ועוד דהכא כי אקשי ר"ל שאדם

משמר מה שביד חברו והי מלי
משמר ליה כיון דלמי נחזית וכו'
למה לי נחשלו עיני מהם לטמאות
מפיק ליה שהוא נוגע בהם ועוד
אפי' בלא ספא נמי מיקשי ליה מ"ט
דרישא ופי' הר"י דהכא נחזית מיייר
ואמנם פתומות הן דלי פתומות לא
יטמא דהעלמת עין וכו' ועוד לא היה
אורך לאוקמי רישא במטהר לכן
כיון שלא הודיעו שהוא מפליג ומיהו
ז"ה לא נחזית דלגב דמוקי ליה הכא
משום שיעורא דשני' ליה אוקמי' גם
התם דע"ז ופרין מיהו מנה ההיא
דהכא דלי לא תימא הכי אלא אקשי
ליה מקב"ל כי יש לחוש שמה נגעו
בהן כרישא א"כ הכא בשמעתין כי
פרין מ"ט רישא משום מה שביד
חברו כו' אכתי מיקשי ליה ליחוש
שמה יגע בהם אלא ודאי מקב"ל
לא קשיא דלא נגעו דמרתמי כיון
שלא הודיעו שהוא מפליג ומיהו
הוה מלי לאקשי' ולטעמין רישא
גופא ליחוש שמה נגע וכן כמנה
דוכתי ולא פריך ליה:

מאי שנת רישא ומאי שנת ספמא
א"ר יצחק רישא במטהר
החירו ופועליו רבך. כך כתוב
בפרש"י וכו' פ' חגיגה וכו' נרשין
ליה אף כפי' שלמי מלאחי כתוב
ופירוש לעולם אין אדם משמר מה
שביד חברו וכו' תימא מאי שנת רישא
במטהר חמירו ופועליו לכן ולפיק
מרתמי ופי' שיש כתוב וכו' מורי
דקו כמו ולטעמין כלומר אדמוכח
מרישא דאדם משמר מיקשי
לסיפא והיינו מאי שנת רישא ומאי
סיפא אמאי לא אלא במטהר לכן:

בבא אהם דרך עקלתון. ואפי' נענין שיהיה לך כדי שיהו
מרתמים יגע בו (א) ואי לאו הכי לא מירמתי האולי ומוסקרין
להם הטהרות ומחזיקים עצמם כטהורים ואפי' מזהירין אותן שלא
יגעו סכרי דלא קפדי אהן אכל נכחי סגי בדרך עקלתון לתוד
דלעולם יודע הוא שמקפיד על מגעו ומרתם:

הדרן עלך אין דורשין

חומר בקדש. י"א מעלות חשיב לרבה ולרבי אילא י' מעלות והיה
קשה להר"ר אלחנן ליתני ההיא דלעיל (דף יח.) נטילין
לידים לחולין ולתרומה ולקדש מטבילין טבל והחזק לתרומה לא
החזק לקדש ונראה למורי דלא קא חשיב בתמני' אלא היכא דאיכא דלעיל
דטומאה (א) והכי נמי בפ"ק דנדה (דף י.) לא חשיב מעט לעת שבגדה משום
דליכא דררא דטומאה אף דאורייתא שמה יצבה עליהן אשתו נדה: **הנושא** את
הטומאה. מנעל של זכר נשאה את הטומאה (א) וכלנך
דהוה אז הטומאה ועושה ראשון ושני בחולין ופוסל בתרומה התם בנגוע
בה ועל מה שפרש"י נשאה מדרס שנתא את התרומה נחזית
ואינו נוגע באוירה וקשה לפירושו דחשיב ליה להאי נשאה אז הטומאה
לעומא כלי כמו זכר וא"כ ליטמא האי חזית התרומה שבתוכו
בהיסט מי לא תימא משכב ומושב כפי מאזניו ואולין ומשקין כפי שניה
הכריע המשכב טימא האולין ועוד תימא בת"כ הנוגע
במשכבו יכנס בגדיו (ויקרא טו.) אין לי אלא בגדים שהוא לנכס
בגדים אחרים מלן ת"ל (ט) בגד בגדיו א"כ מה ת"ל בגדיו
לפרט פי' לפרט אדם וכלי מרס אלמא דנושא המדרס לא יטמא כלי אפי'
בעת נשאו את המדרס אלא ודאי אפי' יגע באוירה אין לחוש:

כלים הנגמרים וכו'. חומר הר"ר אלחנן דלהכי נקט נגמרים
ולא נעשים משום דאין רגילות לשומרם כמנהגם עשייתן
עד עת גומרים לפי שאין מקבלין טומאה עדיין אכל כי נגמרו
שמקבלין טומאה נתינו לן (א) לכן לשומרם כמנהגם:

חמירו ופועליו. עמי הארץ: טעוין טהרות. כגון זין נחזית של
מרס והן אין נוגעין בחזקת וכלי מרס אינו מיטמא מגבו:
טהרות טהרות. ואין חוששין שמה נגעו דכיון דלא הודיען שהוא
מפליג כל שעתא סכרי השמא אחי. אלמא אדם משמר מה שביד
חברו: מאי שנת רישא ומאי שנת ספמא

סיפא לא גרסי' ליה. ואי גרסי' הכי
פירושו ואי ס"ד אין אדם משמר מה
שביד חברו מאי שנת רישא ומאי שנת
סיפא: א"ר יצחק במטהר חמירו
ופועליו לכן. לעולם אין אדם משמר
מה שביד חברו והי אין לריכין
שימור דלי נמי נגעו לא חזיפת להו
דכשהטילין לכן עקלתון: **בבא** לכן
דרך עקלתון. שכיוול לנזח להם פתומות
דרך עקלתון שמה יגעו יגיעו הלכן
דחלי מיניו:

הדרן עלך אין דורשין

חומר בקדש מבתרומה כלי' כ'ו.
שמטבילין כלי בתוך כלי
ששניהם (א) טמאים: אכל לא לקדש.
בגמרא מפרש טעמא: אטוריית וכו'
וכי' הליכא לפרוסה. כלי הרלוו
להשתמש כלי טמא ומאחוריו זכית
לכיתמו כל השמים והשמים שבו
חשוב כלי כפני עצמו לענין תרומה
שאלו נטמא זה לא נטמא זה וכו' וכו'
דרבנן קאמר דמפרש בגמ': **אכל**
לא לקדש. שאם נטמא אחד מהם
כולו טמא לקדש: הנושא את המדרס
מנעל של זכר: נושא את הפרומה.
נחזית (א) שאינו נוגע באוירה: אכל לא
אם הקדש. בגמרא (א) מפרש טעמא:
לא כמדת הקדש. בתליתא טבילתו
מדת הפרומה: שבקדש. אם יש
בגד טמא וכל הטבילתו אם קשור
הוא ממיר את קשרו משום דממי
לתליתא: ומננב. אם לא הוא מנגבו
תתלה ואח"כ מטבילתו וכל זה משום

דממי לתליתא הוא: ובפרומה. אם רצה לקשורו קשור ואח"כ
מטביל: כלים הנגמרים כמנהגם. שזוהר בהן משכחו סמוך לגמרון
שראויין לקבל טומאה: לריכין טבילתו. ויגמרא (א) מפרש
טעמא: הכלי מנעף אס מה שכתבו. (א) אולכיס חתיכות הרבה
בכלי אחד ונגע טמא בחד מהן הכלי מנעף להיות כולו
חתיכה אחת ונעמא כולו: אכל לא לפרומה. אלא אותה
שנגע בה היא רלוו והנוגעת בה היא שניה והנוגעת
בשניה גלישית והשאר טהורות: פסול. ואינו פוסל עוד
אחר: אם נעמא אחס מידיו. כטומאה דרבנן שאינה
מטמאה אלא ידים ולא את הגוף: נגובין. שהיו נגובין מימיהן
שלא הוכשרו לטומאה מעולם: בידיים מסואבות. שניות לתרומה דכיון
דלא הוכשרה לא מיפסלא: אכל לא לקדש. בגמ' (א) מפרש טעמא:
האון

האון
בבא אהם דרך עקלתון. ואפי' נענין שיהיה לך כדי שיהו
מרתמים יגע בו (א) ואי לאו הכי לא מירמתי האולי ומוסקרין
להם הטהרות ומחזיקים עצמם כטהורים ואפי' מזהירין אותן שלא
יגעו סכרי דלא קפדי אהן אכל נכחי סגי בדרך עקלתון לתוד
דלעולם יודע הוא שמקפיד על מגעו ומרתם:

חומר בקדש. י"א מעלות חשיב לרבה ולרבי אילא י' מעלות והיה
קשה להר"ר אלחנן ליתני ההיא דלעיל (דף יח.) נטילין
לידים לחולין ולתרומה ולקדש מטבילין טבל והחזק לתרומה לא
החזק לקדש ונראה למורי דלא קא חשיב בתמני' אלא היכא דאיכא דלעיל
דטומאה (א) והכי נמי בפ"ק דנדה (דף י.) לא חשיב מעט לעת שבגדה משום
דליכא דררא דטומאה אף דאורייתא שמה יצבה עליהן אשתו נדה: **הנושא** את
הטומאה. מנעל של זכר נשאה את הטומאה (א) וכלנך
דהוה אז הטומאה ועושה ראשון ושני בחולין ופוסל בתרומה התם בנגוע
בה ועל מה שפרש"י נשאה מדרס שנתא את התרומה נחזית
ואינו נוגע באוירה וקשה לפירושו דחשיב ליה להאי נשאה אז הטומאה
לעומא כלי כמו זכר וא"כ ליטמא האי חזית התרומה שבתוכו
בהיסט מי לא תימא משכב ומושב כפי מאזניו ואולין ומשקין כפי שניה
הכריע המשכב טימא האולין ועוד תימא בת"כ הנוגע
במשכבו יכנס בגדיו (ויקרא טו.) אין לי אלא בגדים שהוא לנכס
בגדים אחרים מלן ת"ל (ט) בגד בגדיו א"כ מה ת"ל בגדיו
לפרט פי' לפרט אדם וכלי מרס אלמא דנושא המדרס לא יטמא כלי אפי'
בעת נשאו את המדרס אלא ודאי אפי' יגע באוירה אין לחוש:

כלים הנגמרים וכו'. חומר הר"ר אלחנן דלהכי נקט נגמרים
ולא נעשים משום דאין רגילות לשומרם כמנהגם עשייתן
עד עת גומרים לפי שאין מקבלין טומאה עדיין אכל כי נגמרו
שמקבלין טומאה נתינו לן (א) לכן לשומרם כמנהגם:

(א) ופוסלת טהרות פ"ן
פ"ו פט. פ"ט. (ב) פסחים
ט. (ג) נטמא דלי. (ד) (א) לקמן
כ"ו: (ד) (א) לקמן כ"ו.
(ט) לקמן כ"ו: (ו) ופי'
חוספת חולין כ"ו: ד"ה
הערות.

הגרות הב"ח

(א) תוס' ד"ה והמלא וכו'
ומאי שנת רישא דהא קא
חזי ליה דנגע דקמי:
(ב) בא"ד לא אלא כבדו
כטעמיה עין אלא כבדו
שישיותם ויחסום יגעו
כדחנן בפ' בתרא
המטמא ע"ז ועוד לא היה
אורך לאוקמי בספק
בבא דמטמא ע"ז רישא
במטהר וכו' משום שיהו
דשני ליה אין אדם
משמר מ' אוקמה גם
התם במטמא ע"ז וכו' כי
פרין מ"ט רישא משום
אין אדם משמר מה
שביד חברו וכו' בלא הכי
תיקשי ליה ליחוש שמה
יגעו בהם וכו' שמה נגעו
וכו: (א) ד"ה נכח וכו'
דאי לאו הכי: (א) רש"י
ד"ה חומר וכו' ששניהם
טמאין. י"ב פי' דכף כ"ב
במ"ט המטמא דלי' מאי
ליכא: (א) ד"ה שמה שמה
התרומה מטמא של חרס
שאינו נוגע: (א) ד"ה הכלי
מנעף את מה שבתוכו
החתיכות אובלין הרבה:
(א) תוס' ד"ה חומר וכו'
ליכא כלל דררא דטומאה
והכי נמי לא חשיב מעט
לעת שבגדה משום
דליכא דררא דטומאה
כלל כדאמרין בספיק
קמא דרדה ויגדי אולי
התרומה: (א) ד"ה מטמא
וכו' את התרומה בכלי
חרס וכלנך שמה יגע בה
וכו' את התרומה נחזית
שלא חרס ואינו נגע
באוירה קשה לפירושו
דכיון דחשיב ליה וכו'
לעומא כלי חרס כמו זכר
אם כן: (א) בא"ד נגמרים
אחרים מלן תלמוד לתר
טמא אס קן מה ת"ל
נגדיו פרט לאדם וכו'
וכו' לא יטמא כלי חרס
אפי' ככלי ומכאן לפרט
פי' נחמין: (א) ד"ה כלים
וכו' נחמין כל עליהן
לשומרן: